

Esztergomi Lapok.

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak:
Egész évre ————— 6 ft — kr.
Fél évre ————— 3 ft — kr.
Negyed évre ————— 1 ft 50 kr.
→ Egyes szám ára 6 kr. ←

Szerkesztőség:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),
hová a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetések

és nyilttéri közlemények a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Az emberi hibák.

Azt mondják, hogy hiba nélkül való ember nem él a világon. Egyiknél kisebb, másiknál nagyobb a veleszületett emberi rossz tulajdonság. Egyikre-másikra a büntető törvény §§-ai szolgálnak megtorló igazságot, a szelidebb természetű hibákat pedig más egyéb szabályok korlátozzák, hogy mérgező hatásaik érezhetőek ne legyenek. De vannak ám oly emberi hibák, (enyhébb kifejezéssel élve, emberi gyöngeségek) melyeknek ellenhatásáról sem törvények, sem semmi intézkedések nem gondoskodnak, legfőleg akiben azt észreveszik, hát megvetés, a köréje tartozók kerülése, szóban és tettekben való tartózkodás és gondos ovatosság szokta az olyan hibában leledző embert környezni.

Ebbe az iskolába tartoznak a hazug, hamis kémekek, a hallott szavakat átgyúró és hol-uj, hol ferde értelmekben kifejező alacsony lelkek, olyanok, a kik szembe a hízogó nyájaságot szimulálják, erőnek erejével beletolnak az igazérmű ember bizalmába s ha már ott némileg is helyet szereztek, — hát megkezdődik részükéről a kérdezősködéseknek különböző válfaja, — melyet aztán az ő kémrendszerüknek iskolája szerint átalakítanak, felhasználnak, részint a maguk javára, részint a háttérben lappangó cél-

juk elérésére, de mindig a kérdészet ter-
hére és boldogulásának hátrányára.

Az abszolút világ elején a kortörténet feljegyzett egy alakot, a ki a bécsi titkos rendőrségnek oszlopa, kipróbált tagja volt. Határtalan emberismerete, európai műveltsége, rendkívüli nyelvismerete kiválóan predesztinálta arra a vállalatra, melynek szolgálatába szegődött. Előkelő modora és szalónias megjelenése még a legműveltebb köröket is tévedésbe tudta ejteni. Így a budapesti irói kör alig néhány tagjának bizalmába is játszi könnyűséggel befurakodott. Mindazonáltal ő is le lett leplezve — még pedig csufosan úgy, hogy nem mutatkozott közöttük többé.

Hát akkoron lehetett ilyen embereket találni, mert a politikai viszonyok az elnyomók érdekében úgy hozták magukkal. Azóta több 45 évnél telt el, egészen új generatio lépett a régi nyomába s mégis nevelődött az alkotmányos éra alatt is egy sereg olyan tajta ember, a kik sem műveltségileg, sem egyéb tekintetben nem közelit meg a kortörténet hivatkozott szomorú alakját, de azért vakandok munkájuk az előbbiére vallanak. A magyar társadalom nem lökheti ki kebléből, mert a felszinen mozognak mint hivatalbeli emberek, akik minden műveletlenségük mellett, mert hát hivatalbeli kötelességüket maguk módja sze-

rint ellátják, — az igaz-érműiek körül settenkednek, ólálkodnak azért, hogy azoknak egyik-másik tagját a fönt említett módon fölebbvalóik előtt besározzák és arra törekednek, hogy a fellebbvalók jóindulatát maguknak az által állandósítsák, ellenben másoktól ugyanazt hamis ferdítéseikkel elvonják.

Nálunk Esztergomban sem hiányoznak ilyen kétes alakok, a kiknek jelenléte roppantul feszélyezi az egyhivatású társakat. — mert hát minden elejtett és meglátolt szavuknak átértelmezésére számíthatnak ott, a hova a hamis kém azt rendszerint eljuttatja. Az egymás iránti köteles tisztelet törvényei tiltják, hogy az ilyen hivatalbeli kenyeres pajtást kerüljenek, a ki bár a műveltségi fokozat előkelő helyére soha sem juthatott, mert ha azon állana, hát akkor a kémkedés iskolájából szedett s paraszt filozófiával társult aljasságra nem vetemedhetnék, — mégis mesternek mutatja magát abban, hogy a társak előtt a legjobb, legmeghittebb barátának látszassék. Isten mentsen az ilyen jó baráttól! — a kivel szemben fülig kell gombolkozni a tagtársnak, mert nem tudja honét és mikor zúdul fejére a felsőbbiségtől érkezett aprehensivitas, mely a mester és hűtlen kartárs megtévesztésében találja eredetét.

Hanem valamint az abszolút világ rosz-

Az „ESZTERGOMI LAPOK” tárczája.

Nagyságos Asszonyom.

A klasszikusok napjai
Régen letűntenek,
Most új példán okulgat a
Modern író gyerek.
Petőfi, Tompa és Arany
Csak ócska régi lom,
Most csak ezt tanuljuk írni, hogy:
„... Nagyságos asszonyom!”

A színházban, koncerteken,
Nő fel sok szép leány,
Hogy nem kell sütni gödölyét
Azt sem tudja már.
De flirtel és kótája is
Van szörnyű nagy halom,
A lányból így lehet ma csak
Nagyságos asszonyom.

Ha összeül a parlament,
S tanácskozára kész,
Siet hazulról Pestre föl

A sok papucsvitéz,
Óriul, hogy lesz a hámból itt
Kirúgni alkalom,
De másnap már nyakán ül a
Nagyságos Asszonyom.

Egy gazdag ünnepelt madám
Fényes zsír-fixet ad,
Elárasztja szép terméit
Blasirt gigerli had.
S versengve szellemeskedik
A sok divat majom,
Mert mind kettőre aspirál
Nagyságos asszonyom!

A jó magyar nagyasszonyok
Régen letűntenek,
Dehogy keres ilyet ma már
A nősülő gyerek.
Sütés, főzés, meg más egyéb
Csak ócska régi lom
A fő, hogy pénze legyen sok:
„Nagyságos Asszonyom!”

Skelét.

Tizezer forint.

Az éjjeli mécs báyadt pislogása mellett tapogatózva nyitott be, a félig világított szobába Balázs Sándor. Nehézkés, fáradt léptekkel vándorolt egy székig és leült.

— Félék Sándor — zokog egy asszonyi hang. Miért tetted? Én nagyon félek. Hallgass! Tudod, hogy a gyermekért tettem; ennek így kellett lenni! — Beszél rekedt, fulladt hangon a férfi.

Elhallgatott az asszony, de ez sem tetszett neki. Azt akarta, hogy beszéljen: — Ne remegj, hisz ébren vagyunk, nem lesz semmi baj. Az üszök gyorsan tüzet fog, az ajtót sem csuktam be, azon menekülhetünk. Csak egy fél óra és minden rendben lesz.

Tompán bűgött le ajkairól a szó, pedig csak suttogva akart beszélni.

— A gyermek napról napra nő. Tanítanunk kell... Tele vagyunk adóssággal és ki tudja vajjon holnap nem ütök e dobra ez utolsó menedékünket is, rozzant házunkat. Így azonban a biztosításért járó tizezer forinttal megmenekedhetünk mindentől. Lásd, itt van a kötvény.

— Inkább dolgoznék — veté ellen az asszony. — Olyan rettenetes az, mikor valaki a saját feje felett gyűjtja fel a házat.

Író- és rajzszerek a lezsebb kivitelen és a legjutányosabban szerezhetőek be a „HUNNIA” könyvnyomdában Esztergomban, Széchenyi-tér

mert a kulturális téren oly annyira igénybe vett város közönsége ez új teherrel alig bír megküldeni, főleg akkor, midőn még ezen kívül gazdasági ismétlő iskolát is fel kell állítani, ennél fogva kimondja a város, hogy a szeptember 1-ével megnyíló kereskedelmi s 3 évi tanfolyammal bíró iskolát osztályonként heti 7 órai oktatás mellett megnyitja ugyan, de a kiadások fedezésére az államkormány hozzájárulását kéri fogja, egyúttal megállapítja, hogy más városoknál divó szokás szerint évenkénti beiratások alkalmával egy-egy tanuló után 10 frt tandíjat szed, de ezzel szemben azon kedvezményben részesíti a teherviselésben osztozó helybeli kereskedelmi társulatot, miszerint az őrárend megállapításánál mindig tekintetbe veendő a társulatnak e részben megnyilatkozó kívánságát. Az itteni tanerők heti óráért 30 frt díjat élveznek, az igazgató évi 120 frtot.

A gazdasági ismétlő iskolára nézve a város közgyűlése elfogadja az iskolaszéknek és tanácsnak abbéli javaslatát, hogy a gazdasági ismétlő iskola 1898. szept. 15-vel szintén megnyitassék és pedig az anyaváros területén 3 fiú, 3 leányosztálylyal, a csatolt városrészek területén pedig 2 fiú és 2 leányosztálylyal, természetesen az államsegély kérelmezése mellett. Ha azonban az államsegély elmaradna, ugy csakis a fiúosztályok lesznek egyelőre megnyitva. A tanerőkre nézve dr. Fehér Gyula igazgató felvilágosítása nyomán kimondatott, hogy a közismereti legszükségesebb tárgyak ismeretét bármelyik tanító végezheti, de a szaktárgyak előadására csakis az arra képesített tanerők nyerne alkalmazást. Díj-fizetésül pedig heti órák után számítva egy-egy óra után 40 frt lón közgyűlésileg megállapítva. Egyebekben az erre hivatott iskolai hatóság fog közgyűlési meghatalmazással intézkedni.

Ezután következett a városi számvevő jelentése a duna-utczai, a buda-utczai, a leányiskolai, végül a szentgyörgymezői iskolák igazgatóinak 1897/8. tanévi beirásai díjakra nézve.

Elfogadtattak, valamint a tárgyi sorrend 13. 14. 15. 16-ik pontjaiban foglalt törzési javaslatok is.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

— **Fontos tanácskozmány.** Ő Eminentijája a Herczegprimás az elmúlt szombaton d. e. 10 órakor saját elnöklété alatt gyűlést tartott, melyre az érsekuraldalmi gazdaságok több vezetői lettek meghíva. A primási gazdaság kezelésében ebből kifolyólag változások várhatók, noha a gyűlés alatt elintézés alá került ügyek mibenlétéről még nincs közelebbi tudósításunk. De mert Ő Eminentijája Vaszarj László gazdasági tanácsos, továbbá Hanny Béla jószágigazgató, Reviczky Gábor főpénztáros, Czibulya Gyula és Usztanek Antal gazdasági felügyelők, végül Perényi Árpád főszámvevő jelenlétében tanácskozott, nagyon hihető, hogy egyházi ügyekről nem tárgyalt velük, hanem az okszerű gazdálkodás követelményeit illetőleg jöhetnek létre egyes személyi és dologi megállapodások. Feszült érdeklődéssel várják a részleteket, melyek előbb utóbb felszínre kerülnek. A meghívottak azon a napon Ő Eminentijája vendégei voltak.

— **A Cecilia-egyesület kongresszusa Esztergomban.** Magyarországi zenei kapacitásából azok, akik az egyházi zene cultiválását jeles tehetségeikkel és elismert compositioikkal emelték, számszerint 34-en találkozára és közös tanácskozásra gyűltek egybe Esztergomban. Az ugynevezett Cecilia-egyesület tagjai ők, akik miniszterileg jóváhagyott egyesületi szervezet mellett azt tűzték ki feladatuk, hogy egyházi zenénk és énekünk reformálva legyen, vagyis egyöntetű rendszeren alapuljon az egész.

Augusztus 30-án reggel 9 órakor Bogisich Mihály cz. püspök elnöklété alatt a szeminárium dísztermében vette kezdetét az e nemű első kongresszus, amennyiben a tavaly tartott kongresszus ilyennek minősíthető nem volt, mert csupán az egyesület megalakításával, az alapszabályok megvitásával foglalkozott.

A Bogisich által szép szavakkal megnyitott kongresszus célja és feladata kellőleg meg lett világítva, majd Kutsera egyleti igazgató a fiókegyetek felállításának szükségéről szól, amit a kongresszus helyeslőleg fogad. Egyúttal köszönetet mond a Szent István társulatnak, mely az egyletnek hasznos szolgálatakat tesz. Bogisich elnök az egylet jölteviről is megemlékezik, melynek sorába tartozik Császkai György kalocsai érsek és Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök, továbbá a beszterezébányai, kalocsai és esztergomi székes káptalanok, miután egyenkint 100 frttal járultak a kongresszus költségéhez. Ezután Haller Jenő titkár beszámol az egyházi zene érdekében kifejtett tapasztalatairól, melyek az egyházi zenénk jelen állapotát nem valami rózsás színben tünteti elő.

Ezután elővették a tárgyi sorrendet, mely 6 pontra oszlott. És pedig: 1. Az egyházmegyei Cecilianus egyetek megalakításáról az egyházmegyei képviselőnek hozzászólása és tájékoztatása alapján, előadó Leh Jakab újdéki karnagy. 2. Szemináriumi énekköltés a legérdekesebb gyakorlati megállapodásokkal előadó: Kovács Sándor dr. temesvári theol. tanár. 3. Tanítóképzők. Külön kántor képzés. Egységes tankönyv tartalma, előadó: Erney József karnagy Bpestről és Kersch Ferenc esztergomi karnagy. 4. Népének, egységes énektárszerkesztése, vezérfőnök a kath. elemi iskolai énekköltésre, előadó: Molecz Tivadar komáromi karmester. 5. Karénekes kézikönyv megszerkesztése. 6. Indítványok.

Aug. 30-án a délelőtti tárgyalást az első pont foglalta le, melynél dícső nyilatkozatot mondtak Kersch Ferenc esztergomi karnagy, a Cecilianus eszmekörben kifejtett sikereit, melyről tájékoztató felvilágosítást nyújtott a kongresszus tagoknak.

Kersch álláspontját helyesléssel fogadta a kongresszus s az ő nyomdokainak követése céljából bővebb intézkedéssel Kutsera igazgató megbízott. A többi tárgya a délutáni ülésre maradt, míg nem fél öt órára lapokban is előre közzétett egyházi zene válogatott műsora került bemutatásra, melyet Esztergom urí közönsége a bazilika padosrait teljesen megtöltve, nemcsak áhitattal, hanem rendkívüli nagy műveléssel hallgatott végig. Impozáns volt a hatás s csak az volt kissé visszatetsző, hogy a tetszésnyilvánítás külsőségétől (a szent helyen) tartózkodni kellett. Négy szakaszra volt osztva a műsor. Az első szakasz a gregorianum rendszerű énekszámokból állott, mely egyhangúságával nem bírta a közönség meglegedését megnyerni.

Egyházi tekintetből talán méltánylást érdemel, a menyiben a melódia egyhangúsága, kevés változatossága, jobban mondva bus egyszerűsége templomba illik ugyan, de a középkori hangulatot elégti ki inkább, de a mai kor nemzedékének azért még sem tetszik.

Hanem nagyobb és villanyosabb hatást érték el a második és 3-ik szakaszba foglalt énekdarabok, melyből hízegés nélkül állíthatjuk, hogy a Kersch karnagy művei kiváló sikerük mellett a közönséget rendkívül kielégítette, de még a jelen volt kongresszusi művészek kritikáját is győztesen kiállotta.

Valami remek volt a szakaszok közötti orgona-hangverseny, melynél az elsőt Dusinszky Lipót nyitrai karnagy, az utóbbit pedig dr. Meizner budapesti tanár dilettans művész bámulatos bravourral játszotta. Oly gyönyörű s oly mesteri volt játékuk, hogy szinte álmélkodott rajta a közönség: miként lehet az orgonából az emberi idegrendszerrel oly annyira foglalkoztató bűbajos hangokat kicsalni? . . .

A negyedik szakasz számai érték el a hallgatóság elfojtott lelkesedésének legmagasabb fokát. Ezekben Bogisich művészete és egyházzenei talentuma nyilatkozott meg.

Örült a szív, sirt a lélek, midőn az elmúlt századok egyházi zenéjében visszatükrözve láttuk a magyar ősök szenvedő fájdalmát és kesergő fohászatát és kesergő fájdalmának, majd kitörő örömeinek egybeforrását! Egy jelen volt.

— **Az esztergomi kath. főgymnasium az 1898/9. iskolai évet ismét a ferenczrendi zárda II-ik emeleti tanhelyiségeiben fogja eltölteni.**

Sajnálatos körülmény, hogy az erre czélra épülendő tudománypalota csak épülettervekben áll a diákság rendelkezésére és még mindig a szűk bérhelyiséget kell igénybe venniük. Ez idő szerint a városi eljáró hatóságot mulasztás nem terheli, mert idején megtette kötelességét. Hogy a jótékonyra hajló közoktatási kormányt a megígért adakozás teljesítésére szorgalmazni nem lehet — az kétségtelen dolog, — tehát nyugodtan várni kell, míg az ingyen adomány megérkezik. Az állami költségvetés letárgyalása után fogjuk csak egész biztosan megtudni, hogy az adománnyal szemben hányadán vagyunk. A benezés rend helybeli székházának érdemes tagjai már mind együtt vannak, számszerint 14-en. Az osztályfőnökség megállapításából tudatjuk, hogy az I. osztály főnökévé Rózsa Vítal, II. Bausz Theodor, III. Wohlmut József (nyjtánár), IV. Dr. Bárdos Remig, V. Panghy Oszéb, VI. Csaphó Autonin, VII. Szabó Szilveszter, VIII-ik oszt. főnökévé pedig Dr. Várkonyi Odilo benezésstanár lón megbízva. Adja Isten, hogy fárasztó munkájukat kiváló eredmény és siker koronázza!

— **Vármegyénk köztisztelőben álló főjegyzőjének B. Szabó Mihálynak 4 heti szabadság ideje a tegnapi nappal lejárván, hivatalát f. hó 1-ével átvette. Ugyanekkor veszi ki szabadságidejét Thuránszky Lajos I. aljegyző, a ki valószínűleg Szklenóban fogja üdülési idejét eltölteni.**

— **A bazilika orgonája.** Vavrincez orgonajavitó, mint convenciós iparos, kevésbé ért a bazilika orgonájának kiigazításához, mert a változatok tömkelegében alig bír eligazodni. A székesegyházi karnagy azon fáradozik, hogy ahhoz értő valódi szakember vegye kezelésbe az orgonát akként, hogy a benne elhelyezett összes sipokat megszólaltatni lehessen. Míg az öreg Kutsera élt, — az orgona teljességében működésképesen állott, de annak halála óta nem akadt orgonaművész, aki tisztességesen rendbehozta volna. A mai fiatalabb generáció még nem is hallotta az orgona hangját összes sipjaival. Ha Kersch törekvése sikerül, úgy élvezni lehet az orgona berendezésének kiváló erejét. Ez erőről csak a bold. Seiler alatti mult beszélhet, midőn a bazilika levegőjét nehányszor megrezegtette. Azt mondják, hogy Brassóban orgonánknál még nagyobb terjedelmű és berendezésű van, — de költséges kiállítására nézve a bazilika orgonája Európában az első helyen áll.

— **Halálozások.** Harangzúgással telt szomorú hete volt ez Esztergomnak. Egymásután vitték ki abba a szomorú kertbe azokat, akiket a város közszeretete és tisztelete környezett. Elöl egy bánatos férj ifju hitvesét, mindenét, a kinek ágyát hiába állták körül szerető övéi, hiába jött meg Budapestről a hírneves orvos-professzor, nem tudta sem egyik, sem másik visszakönyörögni azt a fiatal szép asszonyt — még fiatalabb anyát attól a rideg csont embertől, akinek a neve: halál. Árván maradt a kis gyűgyögő fucska, és mély bánatában megtörve a férj: Magyary László. Alig hantolták el az első halottat, jött a másik.

Fekete Géza városi képviselő és az ipartestület buzgó pénztárnokának halálát hirdetik zugva az öreg plébánia templom harangjai. Halála nem volt váratlan, szerető családjá és nagy kiterjedtségű rokonsága tudta, el volt rá készülve, hogy régi szivbaja ki fogja oltani áldásos életét. Haláláról Esztergom szab. kir. város ipartestülete külön gyászjelentést adott ki, temetésén az egyesületi zászló alatt testületileg jelentek meg, megadva szeretett pénztárnokuknak a részvét koszoruját és végtisztességet. A két gyászborult család az alatti gyászjelentéseket adta ki:

Magyary László mint férj, úgy a saját valamint gyermekei Józsika és Laczika, Mészáros János és neje Trexler Terézia mint szülők, Grünwald Mária mint testvér és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja: forrón szeretett hű feleségnek, édes anyá, leány, testvér illetve rokonnak Magyary Lászlóné szül. Mészáros Teréznek folyó évi augusztus hó 28-án reggeli 5 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 21-ik évében, boldog házasságuk harmadik évének kezdetén történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme folyó hó 29-én délután 6 órakor fog beszenteltetni és a szab. kir. városi sirkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig folyó hó 30-án reggel 9 órakor a szab. kir. városi plébánia templomban fog a Mindenhatóknak bemu-

tattatni. Esztergom, 1898. augusztus hó 28-án. Aldás és béke legyen porai felett!

Alulírottak az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a jó fiú és testvér, az áldott lelkű vő-, férj-, apa illetve apónak Fekete Géza városi képviselőnek és ipartestületi pénztárnoknak, 1898. évi augusztus hó 30-án hajnali 2 óraker hosszúságú és kínos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 49-ik évében bekövetkezett gyászos halálát. A megboldogult földi maradványai f. hó 31-én d. u. 5 óraker fognak a halottas háznál, Jókai-utca 245. sz. alatt beszenteltetni és a szab. kir. anyavárosi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise-áldozat a megboldogultért a belvárosi plébánia templomban f. évi szeptember hó 1-én reggel 9 óraker fog az Úrnak bemutatattatni. Esztergom, 1898. évi augusztus hó 30-án. Aldás és béke legyen drága porai fölött! Fekete János apa. Fekete Géza szül. Viola Margit özvegye. Özv. Viola Istvánné szül. Tóth Erzsébet anyósa. Fekete Anna férj. Osváth Andorné, Fekete Géza, Fekete Ödön, Fekete Erzsike, Fekete Jenő, Fekete Győző, Fekete Margit gyermekei. Fekete Ipoly testvére. Osváth Andor veje.

— **A dömösi és pilismaróthi trachomás betegek** gyógyítási költségeire nézve azon értesítés érkezett, hogy annak viselésére nem szorítható a kerületi betegsegítő pénztár, noha a betegek annak hatásköréhez tartoztak, hanem azon gyógyköltségeket az államkincstár fedezi.

— **Szép vadászsákmány.** Bódy Bódog a kenyérmezői szeszgyár igazgatója f. hó 30-án éjjel a Szentgyörgymezői határ erdejében egy gyönyörű szép nagy példány vadkant ejtett el. A szenvedélyes nimródinak rövid idő alatt ez már a második szép zsákmánya.

— **Lakoma a Kovácspataknál.** Folyó hó 30-án a budapesti szállodások és vendéglősök egyesülete társas kirándulást rendezett a Kovácspatakhoz. A déli személyvonattal mintegy 120-an, közöttük hölgyek is, érkeztek és azonnal a felterített asztalhoz ültek, ahol Malina Lajos városunk polgármestere is megjelent. A bankett alatt az első felköszöntőt Malina Lajos mondotta, éltetvén a szállodások egyesületét. Bankett után sétára indultak a hegyekre és gyönyörködve szemlélték a tájnak szépségeit. A hegyi séta után összegyűltek ismét és tánczperdültek a kirándulók. Az esti 9 órai vonattal pedig visszatértek budapesti otthonukba.

— **Iparisk. felügy. bizottság.** Tegnap tartott ülést az ipariskolai felügyelő bizottság, melynek magára az ipariskolára nézve kevés tennivalója akadt, amennyiben annak viszonyai jóformán rendezve vannak, hanem a mint tudjuk, ugyanazon felügy. bizottság lett közgyűléseleg megbízva azzal, hogy az ujonan 3 tanfolyammá kiegészített új kereskedelmi iskola rendszeresítése tárgyában tegye meg a szükséges intézkedéseket. Ezen bizottsági ülés f. hó 31-én d. u. 3 óraker tartatott.

— **Lövőgyakorlat.** Az Esztergomba érkezett tartalékos katonák folyó szept. hó 1-én reggeli 6 órától d. e. 9 óráig éles töltényekkel az ismert lövőtér lövőgyakorlatokat végez, — mi véghől a gondos ovatosság parancsolja, hogy azon tér közelében és környékén járnivalóknak tanácsos.

— **Baleset.** Veres Józsefné István téglagyári munkásnő véletlenül leütötte magát spiritszszal, mely meggyuladván, súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Városi hídmérleg.** A városi önműködő hídmérleg felállításával még nem készültek el teljesen, de minden lehetőség szerint a jövő szombaton már meggyőződést szerezhetünk működésének használhatóságáról.

— **Öröm lábatlanon.** Egy község vagyonosodására nézve nem csekély jelenség, ha a szénkutatás eredményre vezet. Mint a gazdag örökségnek a szegény örökösök, úgy örülnek a lábatlaniak is a községnek, melyethatárjukban találtak. Ebből kifolyólag a bányanyitási engedélyért beadták már kérvényüket.

— **A tandíjmentesség.** Ugy látszik szűk világot élünk, mert a polgármesteri hivatalnak tömeges látogatói vannak azon szülők részéről, a kik gyermekeik után fizetendő tandíj kötelezettség alul magukat mentesíteni óhajtják. A reáliskolai tandíjmentesség a tanácstól várandó, erre nézve alig 5 beadvány érkezett az iktatóba. Az elemi iskolainál pedig miután 1 frtről szól, kizárólag a polgármesteri hivatal jogosult annak kiadására.

— **Fekete lap.** Városunk fia Szabó János, székesfehérvári tanító vakatioját családjával együtt mindig szülővárosában töltötte. Az ideai vakatio kedvezőtlen volt reá nézve, mert nagyobb részét ágyban fekve töltötte, a gyenge mellű tanító általános betegsége: a tüdővész kinozta őt. Hosszu szenvedése alul megváltotta a halál, mely szülei lakásán f. hó 31-én bekövetkezett.

— **Mihályi Imre megválasztása.** Mihályi Imre volt bajóthi jegyző, a ki üres órákban passionatus, de a közönség kritikájával hadilábon álló, könyvirő volt, — a ki ezen kívül a felsőbb hatóságával szemben is kikötött, — állását elhagyta volt kénytelen és Veszprémmegye Vaszar községben szerzett jegyzői állomást, melyet intelligens hajlamainál fogva könnyen nyert el, mert egyhangulag lön megválasztva.

— **Tüzek a vidéken.** Multi számunkban ebedi tüzről tettünk említést, de az ebediek állítása szerint náluk nem volt, hanem ma egy hete Búcs községben pusztított a tűz, melyről azt hitték a távolban, mintha Ebeden történt volna. — Süttön, a mint multi számunkban szintén jeleztük tűz volt két ízben és pedig Holdampf Antalné, továbbá Lerner Henrik süttői tulajdonosok házai égtek le aug. hó 26-án. — Párkányban ép akkor, midőn a tüzoltóegyesület nyári mulatságát az elmúlt vasárnap tartotta, tüzeset riasztotta meg a mulatókat. Azt állítják, hogy egy ács, a ki választmányilag lön a tagok sorából kigolyózva, boszúból rendezte volna a tüzet, miért is őt gyujtogatás gyanuja miatt az esztergomi szolgabírószág fogházába kísérték a csendőrök.

— **Segéd kántortanítói pályázatok.** Augusztus 30-án járt le a pályázatok benyújtására kitűzött határidő. Négyen pályáztak azon állásra s mind a 4-en esztergomi születésű tanítók, u. m.: Majer Béla, Balek Gyula, Holly Lajos és Pazsitka Vilmos. Az énekpróbának megtartási napját a tanács tüzi ki, melyen az érdeklődőkből többen szoktak megjelenni. Az énekpróba után Klinda Rezső kir. városi kántor ad véleményt annak eredményéről s az ő általa kijelölt sorrend szerint lesznek a tanács választása elé terjesztve. A jelen esetben nemcsak az énekhang minősége, szóval kántoralis ügyesség vétetik figyelembe, hanem a tanítói diploma kitételei is döntő szerepet játszanak, a meenyiben nagy kilátás van arra, hogy a megválasztandó kántor segéd önálló tanítói minőségben is nyer alkalmazást.

— **Vadkarakok.** Nem csak a városi közgyűlés plénuma előtt, hanem az erdőterület közötti szántóföldek tulajdonosai részéről is felhangzanak a panaszok, hogy vaddisznók tulságos felszaporodása következtében a károk nap-nap után megnyílnak ugyanannyira, hogy az ebből folyó elkeseredés immár általánossá vált. Hajtavadászatot óhajtának a gazdák, még pedig sürgősen, midőn a termés szedetlenül áll, nem pedig akkor, mikor a tél beköszöntött. A szarvaskarokra nézve pedig az a panaszok, hogy a bérlő mintegy nevelve szaporítja a vadakat azzal, mivel vadászatot nem tart ellenük. A bekerített szarvastanyára nézve állítják a gazdák, hogy annak dacára is ki-ki jönnek a gazdák vetésére és nincs eszköz, mivel utjokat állhatnák és az általuk okozott károktól megszabadulhatnának.

x **Teljes ellátás.** Két gymnásiumi tanuló teljes ellátásra elváltatják, özv. Paczolay Imrénénél. Esztergom, Duna-utca 59. sz.

Kérdezzük meg a háziórvost!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

Legkitünőbb asztali víz

és mint

GYÓGYITAL

minden hurutos bántalmaknál

legjobban ajánlva.

MINDENÜTT KAPHATÓ

„Esztergomi, Lapok nyomdája „Hunnia” könyvnyomda Esztergom.

— **Egy lapszám elkobzása.** A fővárosban megjelenő „Függetlenség” című napilap iolyó évi 238. számára nézve a közigazgatási hatóságokhoz elkobzási rendelet érkezett.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: GERENDAY JÓZSEF

Első fővárosi plasztikai

PANOPTIKUM.

Európa legnagyobb városaiban a legnagyobb feltűnést idézte!

Látható Esztergomban, a Simor János-utczában nagy történelmi

MUZEUM

életnagyságu es mozgó
viaszalakok.

hol fel vannak tüntetve életnagyságu önműködő és elethű műalakok, melyek részint a multban élt, részint a jelenben élő legne-

vezetesebb szereplőket ábrázolják, melyek csodálatra méltó jelmezük és hasonlatosságuk által méltó feltűnést keltenek.

A művésziesen elkészített történelmi csoportozatok valódi műkincsek, melyek minden nagyobb kiállításoz díjkoszoruzva és kitüntetve lettek és itt az igazgatóság a muzeumot a legnagyobb fényűzéssel rendezte be.

A kiállított csoportozatok közül különösen kiemelendő! mindenütt nagy siker, mindenütt nagy tetszés. Nagy feltűnő csoportozat

Krisztus keresztire feszítése Munkácsi Mihály híres festménye után 9 teljes életnagyságu művészies mű- és önműködő alak az országban egyedül és először látható.

XIII. Leo pápa őszentsége az arany troruson ülve és áldást osztva.

Hőfehérke a hét törpével és a herczeggel, egy csodálatra méltó 9 alakból álló pompás csoportozat.

A híres görög vitéz **Belizár** szép leányával mint koldus, igaz esemény, valódi életkép.

La belle Irene — gyönyörű szép Irén akadémiai műalak, körülbelül 400 különféle művészies tetovirozással az egész testén. — Ezen alak a művész kiállításoz díjkoszoruzva és érdemjellei lett kitüntetve.

Igen érdekes csoportozat kiválóan hölgyeknek: **egy gyönyörű Amorette-csop.** ahol a szerelem Istene 6 példányban van feltüntetve, melyek közül kettő a legfürgőbb mozgásokat teszi.

Judith Holofernes fejével.

Kiváló műalak, mely nagyszerűsége folytán mint honi gyártmány koszoruzva lett.

Meluzina, a habok tündére, vagy félig hal, félig nőt ábrázoló műalak.

Különböző uralkodók és híres személyek a multból és a jelenből. Az összes emberfajok gyűjteménye mind az öt világrészről iskolai tanulók részére nagyon tanulmányos.

Második szakaszban látható:

KOSSUTH LAJOS a diszravatalon.

UJ! ZOLA EMIL. UJ!

Az utánszott kalabriász párti rendkívül humorisztikus csoportozat.

A legnagyobb párisi nevető terem, ahol minden látogatónak kacagni kell.

Belépődíj: Felntötteknek 15 kr., gyermekek és katonáknak örmestertől lefelé 10 kr. Naponta nyitva reggel 9 órától este 10 óráig.

A muzeum legnagyobb pompába és fénybe van előállítva, melyre az igazgatóság semmiféle költséget semmi fáradságot nem sajnált. A n. é. közönség b. pártfogásáért esedez tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.